
هذا مناسك
العلوي في أعمال الحج
وهو اسمه وتاريخ تصنيفه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لرب البيت الحرام والصلوٰة و
السلام على صاحب الركن والمقام و
مشرف المشاعر العظام وعلى افضل
من طاف وسعى واشرف من لبى ودعى

وعلى

وعلى رسوله الذي قال فى حقه لولاك
لما خلقت الأفلاك وعلى ابن عمه وخليفة
الذي قال في حقه لو ان الرياض اقلام و
البحر مداد والانس كتاب والجن حساب
ما احصوا فضائله تبارك الله احسن
الخالقين او فلك را زيرپا كرد وملك را
زير دست وعلى آله المنتجبين الأخيار
اما بعد فهذه رسالة مختصرة و
مقالة منتخبة وعجالة مجتمعة للضروريات

مناسك الحج والعمرة كما سيجي احكامهما
انشاء الله وسمّيته بمناسك العلويّة
للعالي جاه معلى جايگاه مستغني القاب
جناب كامياب ملاذ المساكين والسائر الكبير
ومعادن العارفين والعاملين انجب النجبائي
جناب ميرزا على محمد خان صاحب
الشهير بالشوشتري الجزايرى ادام
الله اجلاله واقباله آمين يارب العالمين
جمعها الأضعف الأحقر اقل الخليقه

بل لا شئ فی الحقیقه حسین ابن الحسن
الحسینی الخراسانی و بیّن فیها فصول
و اشارات و مقامات و مقالات و خاتمة

الفصل الأول فی بیان انواع الحج وهي
ثلثة تمتّع و قران و افراد اما التمتّع فا
فضلها یقدم عمرته ناویا فیها التمتّع و
ترتبط به وهذا النوع نوع من الحج التمتّع
وهذه فرض علی من لیس من حاضری مكة
شرفها الله تعالی بل كان نائیا وحدّه من

بعد عن مكة المعظمة ثمانية واربعين
ميلاً من كل جوانب وافعال العمرة المتمتع
ستة الاول النية الثاني الاحرام الثالث
الطواف والعمرة الرابع صلوة الطواف
الخامس السعي بين الصفا والمروه وهو
من شعائر الله السادس التقصير والاحوط
ان ياتي بطواف النساء وصلوته في العمرة
المتمتع بها وافعال الحج اثنا عشر الاول
النيته الثاني الاحرام الثالث الوقوف

بعرفات

بعرفات الرابع الوقوف بالمشعر الخامس
الذبح بمنى او النحر السادس رمي جمرة العقبة
في يوم النحر وجمرات الثلثة في ايام التشريق
السابع حلق الراس والتقصير الثامن
الطواف الزيارة التاسع صلوتها العاشر
السعي بين الصفاء والمروة والحادي عشر
طواف النساء وصلواته والثاني عشره
البيتوتة بمنى ليلة الحادى عشر والثاني
عشر والثالث عشر لمن لم يتق الصيد والنساء

ولنذكر معاني هذه الأفعال وسيأتي
تفصيلها على سبيل الاختصار في فصول
انشاء الله نظم قال مولى المثنوي المعنوي
ميكنم بر اين كلامش پيروي با تو ما چون
رز تبا بستان خوش بيم حكم داري هين
بكش تا مي كشيم خوش بكش اين كار وان
را تا بحج اى امير صبر و مفتاح الفرج
حج زيارت كردن خانه بود حج رب البيت
مردانه بود اي صاحب نظر خاكي بسر

عجب را بدرزاد را تقوی کن و اسباب را
رها کن و کمتر بر خویش جفا کن و قلب را
احیا کن و خانه آخرت بنا کن دست از
خویش بشوی و بد درویش مگوی یار با
صفا جوی و راه کعبه وفا پوی محرم
شو از مال و منال و معرض شو از خیال
و مال متراش سر را و مخراش قلب صنوبر را
از خلق بپرهیز و در دلق گریز عالمی را شاد
کن و خویش را از بند نفس آزاد کن نظم

از خدا خواهیم توفیق ادب بی ادب محروم

ماند از لطف رب با خشوع هروله کن

و با خضوع ولوله کن شوط کن و بمبدٔ

عود کن ببند از بر نفس خیره سر سنگی

تا چند تو اهن پر زنگی از منی عنی بیا و از

زمین بسما بیا حج مردانه چنین است ای

خمول انما کم لذة این الوصول از کرم

کن هر یکی را متقی یا الهامن کربة النفس

الشقی فاش کویم شرح حالم سر بسر

اِتَّقُوا یاقوم من هذا الخبر هرکه دردگاه
شه مغفور نیست لاجرم از پای تا سر
نور نیست آتش است این شعلهای
دل غریب ان صبرتم شاکرا غنما قریب
گوید این راز نهانی برملا عجلوا حجاج
من هذا الصلا یک ندائی میرسد از
حق بما احضروا یاقوم کنتم اینما الفصل
الاول فی بیان احرام العمرة المتمتع بها اعلم
ایدک الله تعالی اذا ورد احد من الحجاج

فى شهر شوال او ذى القعده او اوايل
ذى الحجة باحدى المواقيت الخمسة يحرم
بعمرة المتمتع بها والمواقيت مثل ذى الحليفة
وهو مسجد الشجرة ميقات لأهل المدينة
ولا يجوز الأحرام من خارج المسجد على
الأقوى ولو كان جنبا او حايضا احرما
فيه مجتازين مع الامكان ومع عدمه
فهل يحرمان من خارج ام يؤخرانه الى الجحفة
اشكال والأحوط الأحرام منهما معا وان

كان الاول اقوى ولاهل الشام الجحفة
ولاهل الطائف قرن المنازل ولاهل
العراق العقيق قيل وهو وادٍ طويل بزيد
على بريدين وافضله المسلخ واوسطه غمره
وآخره ذات عرقٍ ولاهل اليمن جبل يقال
له يلملم وسعد به واذا اراد ان يحرم وعليه
ثياب مخيطة ينزعها انشاء الله وينوى
انزع المخيط لعقد الاحرام وينوى ويقول
اغتسل لاحرام عمرة التمتع قربة الى الله تعالى

والأفضل ان يحرم عقيب صلوة الفريضة
المكتوبة وان كان فى غير وقت الفريضة
يستحب ستة ركعات قبل الاحرام و
ظاهر الحديث واكثر الاصحاب قائلون
باستحباب ستة ركعات مطلقا وان كان
بعد الصلوة الفريضة افضل واقل ما
يستحب قبل الاحرام ركعتين ويستحب
ان يقرء فى الركعة الاولى الحمد والتوحيد
وفى الثانيه الحمد وقل يا ايها الكافرون

وبعد السّلام من الصّلوٰة يقول بِسْمِ اللهِ
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَصَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
او وآله اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اُرِيْدُ مَا اَمَرْتَ بِهٖ مِنَ
التَّمَتُّعِ وَالْعُمْرَةِ اِلَى الْحَجِّ فان عرض لي عارضٌ
يحبسني فحلّني حيث حبستني وينوي ويقول
احرم بعمرة الاسلام عمرة التّمتع ولبّي
اربع تلبيات لعقد الأحرام لوجوبه قُرْبَةً
اِلَى اللهِ تعالٰى ويقول لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ
لَبَّيْكَ لَاشَرِيْكَ لَكَ لَبَّيْكَ وزاد بعض

العلماء كثرهم الله تعالى امثالهم على التلبيات
الأربع هذه الكلمات وهي احوط واولى
ان النعمة لك والملك لا شريك لك و
محل هذه الزيادة اربع تلبيات وفي حق
الاخرس يقول بحرك لسانه كما في كل افعاله
ويشير باصبعه ويعقل قلبه ولو استناط
مع ذلك الفعل لكان احوط ولبس ثوب
الاحرام واجب وليس بشرط في صحة الاحرام
فلو احرم عاريا او لابسا مخيطا صح احرامه

واثم والمراد بالثوبين الازار والرداء
والمعتبر من الاول ما يستر العورة وما
بين الركبتين الى السره ومن الثانى ما يوضع
على المنكبين والاحوط فى الازار ان
لا يعقده لورود النهى عنه فى المعتبره و
والمعتبر منهما ما يصح الصلوة فيه للرجل
فى المشهور ولا يجوز لبس القباء الا مع
عدم الثوبين فيجوز لبسه مقلوبا والمراد
بالقلب النكس خاصة او قلب ظهره لباطنه

مخيراً بينهما والاخير لبس بعيد وان كان
الاول احوط والاكمل الجمع بينهما ولبس
فى لبس حيث جاز فداء الا اذا ادخل اليدين
فى الكمين فكما اذا لبس مخيطا ويجوز ان
يلبس المحرم اكثر من الثوبين ان شاء ان يتقى
بها الحر والبرد وان يبدل ثياب احرامه
ولكن لا يطوف الا فيهما استحبابا والمندوب
رفع الصوت بالتلبية للرجل اذا علت راحلته
البيداء وهو على ميل من ذي الحليفة

ان

ان حج على طريق المدينة المشرفة شرفني الله

تعالى مع احبائنا وموالينا وخلصينا في

ستة الامنية امين يارب العالمين ان كان

رجلا فحيث يحرم ولو احرم من مكة رفع بها

صوته اذا اشرف على الابطح والواجب

مرة وتكرارها مستحب والعمرة بالمتمتع

يكررها ندبا حتى يشاهد بيوت مكة

فيقطعها وجوبا والحاج يكررها الى زوال

الشمس بطرفة فيقطعها بعد الزوال

وجوباً ویستحب ان یکون ثوبی الاحرام من
قطن والابیض افضل من جمیع الالوان
ویکره الاحرام فی السواد ومنعه بعضهم
وهو احوط ولو کان المحرم جنباً او حائضاً
احرما فی المسجد الشجرة مختارین مع الامکان
ومع عدمه فهل یحرمان من خارجه ام
یواخرانه الی الجحفة وفی الاخر اشکال والاحوط
الاحرام فیهما معاً وان کان الاول اقوی
فصل دویم دربیان احرام است که شخص

نیت کند و بر خود قرار دهد ترک چیزی
چند را که خدا فرموده تا وقتی که محل شود
اوّل بشکار حیوان غیر دریائی است و کشتن
او حیوان است و همچنین است گوشت
او را خوردن و نشان دادن صیادی
که او را صید و شکار کند و همچنین در بروی او
بستن است دوّم وطی زنان و عقد ایشان
اعم از اینکه عقد از برای خود عاقد باشد
یا از برای غیر مطلق و حرام است شهادت

دادن بر عقد علی المشهور بین العلماء و
دیگر حرام است تقبیل نسوان و بشهوت نگاه
کردن بایشان و برداشتن ایشان بشهوت
یا مالیدن عضوی از اعضا بایشان با
شهوت پس اگر شوهری ملاحظه نظر
زنش کند جایز است بعلت دفع علت و حفظ
نفس محترمه سیوم استمنا یعنی طلب منی
کردن بهر قسم که باشد چهارم بوی خوش است
مطلقا مثل کافور و زعفران و عنبر و مشک

وغیرهم بناء علی الاشهر الاقوی بل علی
الاظهر پنجم پوشیدن رخوت دوخته
است یا چیزی که شبیه بدوخته باشد
مانند نمدهائیکه در بلدان خراسان
وهرات وقندهار شایع است پوشیدن
انها واین مخصوص برجال است نه نسوان
ولا باس للنساء علی المشهور ششم پوشیدن
مرد انست چیزی را که پشت پا را بپوشاند
جالسًا او قائمًا او نائمًا هفتم حرام است

به قصد زینت نظر در آئینه کردن علی الأحوط

و دروغ گفتن و دشنام دادن و تفاخر

بر ضعفا کردن و قسم خوردن در حق رجال

اگرچه زینت کردن زنان و موی از بدن ازاله

کردن و بوی خوش علاوه بر طور و طرز

سابق ایشان احوط ترک زینت است

اگرچه ظاهر کردن مطلق زیور بمردان

سیما بشوهر جایز است هشتم از محرمات فسق است

و هو الکذب مطلقاً و لو علی غیر الله و

النبی والائمة الراشدین علی الاشهر
الاقوی نهم حرام است کشتن
هوام الجسد ای دواب کالقمل و
البرغوث والبق مثل شپش وکیک وپشه
وحرام است انداختن شپش بر زمین
ویجوز نقله من مکان الی مکان اخر و
شرط نیست تساوی مکان کما وکیفا
ولا باس بالقاء ما عدا القمل وهمچنین
باکی در انداختن شپش در حین ضرورت نیست

یا بودن جروح و قروح در بدن محرم
در حالتی که او را اذیت کند و ضرر
جراحتی رساند یا کندن موئی که از جا
حایل چشم یا از چشم حایل و مانع
بصر و دیده باشد که مفتقر باشد
ازاله او را اگرچه مسئله خلاف است
در فدیه ما عدای شپش و موی ابرو و موی
زاید چشم و قبل گفته است احسن است فدیه
در این دو که موی چشم و ابرو باشد

ود هم تراشیدن سراست همه یا بعضی
وکندن وقطع موهائیکه دراو شپش است
علی الاقوی دون الوجه علی الأظهر
الأشهر وبا کی نیست بربستن عصابه
سبب درد سرومکروهست احرام گرفتن
درجامهٔ سیاه وسرخ ونارنجی وزرد
تیره وهمچنین بالای اینها خابیدن
ودرجامهٔ چرکین احرام بستن وداخل
حمّام شدن وچرکرا ازبدن ازاله

کردن ولبیك گفتن کسی را که انکس را
اواز کند بلکه گفتن لفظ یا سعد در
جواب لا فظ مکروهست زیرا که لبیك و سعدیك
مخصوص بگفتن جناب اقدس الهی است
دهم سر فرو بردن در اب سبز داغ
را و زنان را احتیاطًا وحرامست قطع
اظفار و خون ریختن بیرون اوردن
احتیاطًا و حربه و اسلحه برخود داشتن
بی ضرورت بلکه ترکش لازم است خصوصًا

وقتیکه قصد زینت وجلال باشد
یا زده هم حرام است قطع اشجار و
حشیشهای نابتین فی الحرم وحدیث آمده
که یحرم قطع الشجر النابتین فی الحرم وقطع اعم
از قلع اصل باشاخهای او است وبرگ
وثمر او است وعموم النص یشتمل الرطب
والیابس ویجوز قطع اذخر بلا خلاف
وشجرة الفواکه والنخل سواء انبته الله
تعالی او ادمیون دوازدهم حرام است

اکتحال بسواد سیزدهم حرام است نظر
درمراة چهاردهم حرام است پوشیدن خاتم
از برای زینت پانزدهم حرام است فصد
وحجامت کردن وغیره الّا الضّرورة
شانزدهم حرام است خضاب بقصد
زینت بلکه نصّ مطلق دلالت دارد
بر مطلق زینت هر چیز که باشد پس
محرم باید مزیّن سازد قلب خود را بمعرفت
الله وامتثال احکام او وحلیهٔ باطنی پوشد

با راستگی قلب صنوبری ویذکر بذکر الله
باشد واحکام الهی خالصاً وخاشعاً
بجای آورند باکردن کشیده وچشم دریده

الفصل الثالث در بیان مقدمه وکیفیت
واحکام طواف است پس شرط است
طهارت از حدث وخبث از برای طواف
واجب وجوباً قبل از طواف ودر طواف
مندوب احتیاطاً وضو سازد وشرط صحة
طهارت ازاله نجاست است از جامه

وبدن وفاقا للاکثر فظاهر المنتهی الا
جماع واطلاق النص واکثر یقتضی
عدم الفرق فی الطواف بین الفرض
والنقل خلافا للتحریر والاقرب العفو
فیه عمّا یعفی عنه فی الصلوة وفاقا
للشهیدین خلافا لجماعة وقال السید
السند العلامة الطباطبائی فی الشرح
الصغیر فلا یعفی عنه وهذا الأحوط
وَامّا کیفیته پس واجبست نیت

دد طواف واستدامة حكما الى الفراغ
وقال السيد الطباطبائي طاب الله
ثراه والاظهر الاكتفاء فيها بقصد الفعل
المتعين طاعة لله عز وجل وان كان
الاحوط التعرض لوجهه من وجوب
او ندب وكون الحج اسلاميا او غيره
تمتعا او غيره بان يقول اطوف بهذا
البيت سبعة اشواط في عمرة
الاسلام عمرة التمتع لوجوبه قربة

الی الله تعالی وواجبست ابتداء از
حجر الاسود والختم به پس اگر ابتداء شود
بگردش از غیر حجر پس محسوب نخواهد
شد آن دور مگر رسیدن و محاذی
بودن حجر و آن اوّل دور هفت دور
خواهد بود و نیّت از زمین حرکت محاذی
حجر باید کرد و باید قصد کند بودن
طواف را بر سمت یسار با الاجماع
والمراد به جعل البیت علی یساره

حال الطواف پس اگر به یمین قرار داده
شود یا وجه بگرداند که عرفا است
بعمل اورد خبا هلا او عامدا او ساهیا
ولو بخطوة لم یصح و واجب است بر
مطوف اعاده و عود دارد و اگر عرفا
طواف کننده اش گویند کافیست و
واجبست داخل کردن در طواف حجر
حضرت ذبیح را بعلت انکه ان از خانه است
اگرچه در این سید طباطبائی فرموده

وفيه نظر بل المستفاد من الصحيح و
غيره خلافه وواجب است دو ركعت نماز
از براي طواف واجب و دو ركعت
ندب در طواف ندب وواقع سازد
اين دو ركعت را در خلف مقام حضرت
خليل ع پس اگر داخل شود در سعي
ومتذكر شود در نكردن طواف عاد
طواف ثم سعي لوجوب تقديمه عليه
پس اگر شك كند در عدد اشواط

طواف بعد الانصراف والفراغ منه
پس اعاده ندارد وطوافش صحیح بوده
پس اگر شک در عدد اشواط کند در
بین وشککش بین هفت وهشت باشد
قطع کند وبنا را بر اقل که هفت کامل
واقع شده گذارد واعاده ندارد بلا
خلاف واگر شک کند بین شش
وهفت در بین طواف اعاده کند
وجوبا فی الفریضه ویبنی علی الاقل

وبر سر و پشت و شکم بریزد و همان دعا
بخواند و دیگر باره نزد حجر الاسود آید و همان دعا
بخواند پس متوجه کوه صفا شود از دری که
جناب اقدس محمدی صلعم بیرون رفته اند و آن محاذی
حجر الاسود است بار امی تن و دل و اعضا برود
تا ببالای کوه صفا تا نظر کند بخانهٔ کعبه و رو
برکن عراقی کند و حمد و ثنای حضرت
رب العزة بجای آورد و از نعم غیر
متناهی الهی برخود بشمرد آنچه را می تواند

پس هفت نوبت الله اکبر بگوید و هفت نوبت
الحمد لله و هفت نوبت لا اله الا الله پس
سه نوبت بخواند دعای ماثور را و ان شاء
الله ادعیه اش در نسخه علیحده ذکر خواهد
شد چون بیان احکام استسقا
پس بر احکام مطلع شوید و اذ عنه
در مجلس تلاوت نموده پس بعد از دعا صلوة
بر رسول قرشی فرستند باز سه نوبت بگوید
الله اکبر علی ما هدینا الی اخره بعد ده

واما كيفية السعي ففيها الواجب والندب واما
الواجب اربعة النية المشتملة على الفعل
اعنى السعى المخصوص فلا بد من تصور معناه
المتضمن للذهاب من الصفا الى المروة والعود
وهكذا سبعًا وبايد نيت كند بودن و
كردن فعل را سعى حج الاسلام او غيره
من عمرة الاسلام او غيرها والتقرب الى
الله باين كه بگويد اسعى من الصفاء والمروة
فى عمرة الاسلام عمرة التمتع لوجوبه قربة

الی الله تع و باید مقارن باشد نیت بافعل
وحرکت وواجبست مستمر داشتن نیت را
تا زمان فراغ پس اگر قطع کند یا برگردد
از این قصد عملش فاسد واستیناف سعي
لازم است پس ابتداء از صفا کند وختم
بمروه ولو عکس بطل مطلقًا ولو سهوًا و
جهلًا والسعي بینهما سبعًا بعد ذهابه الی
المروه وشوطًا وعوده منهما الی الصفا
اخر او همچنین تا کامل شود هفت نوبت اجماعًا

رطريقه عليك واضح وفعل كما ورد ومذهب
وعاده الى آخره امّا بالصّعود عليها او بجعل
عقبه وكعبه اعنى ما بين السّاق والقدم
ملاصقًا للصّفا واصابع قدميه جميعًا
ملاصقًا للمروه ولا يجب صعودهما اجماعًا
وذهوا جماعة بطريق المعهود استقبال
المطلوب بوجهه ومستحبات سعى پس سنة
است تند روى وآهسته روى كه آن
هروله نامند وله الرّمل المعروف ما بين

المنان و مستحب است خواندن ادعیه
مشهوره بسم الله و بالله والله اکبر تا باخر و
چون در محل شد رفتن بکذرد بکوید یا ذ
المن والفضل الی اخره و چون بمروه رسد
مستحب است که بکوه بالا رود و ادعیه که
در صفا خوانده بخواند و بکوید یا من امر
بالعفو الی اخره و کریه کند و دعای دیکر که
ماثور است بخواند اللهم انی اسئلك
حسن الظن الی اخره والسعی عند نارکن

پس باطل خواهد بود حج وعمره بترك سعي بالنص والاجماع عامداً ولا يبطل كلٌ منهما بتركه سهواً بلاخلاف فيه هنا و لیکن یعود لتدارکه فان تعذّر العود او شق استناب فيه بلاخلافٍ فيهما باطل میشود سعی بزیادتی عمداً مثل طواف و باطل نمیشود سعی بزیادتی در حالت سهو وچون سعي را تمام كند نيّت كند كه تقصير میکنم از جهت محل شدن از عمرهٔ تمتّع عمره

السلام

التسليم از جهة انكه واجب است قربة الى الله پس
تقصير كند بدانكه جدا كند مو يا ناخن را
بمقراض يا غير ان از موي يا ريش يا شارب
وجايز نيست سر تراشيدن وسنت است
كه از اطراف موي سر يا ريش يا شارب
بگيراند وبعضي از ناخنها را قطع كند
وبعضي را براي حج بگذارد وبر او حلال
مي شود هر چيز كه بر او حرام شده بود
بغير از حلق وسنت است كه خود را شبيه

بمحرمان کند وطلب معرفت ومغفرت
نماید که حاجات مستجابست پنجم احرام
بگیرد وبهتر انست که در روز هشتم بعد
از نماز ظهر وعصر احرام کند وغسل احرام
وآداب ونیت ودعا بنحویکه در احرام عمرهٔ
نسخهٔ دیگر که مجموع ادعیه اش باشد انشاء
الله حواله خواهد شد باید خوانده شود
یاانکه در حین غسل نیت کند که غسل احرام
حج اسلام حج تمتع میکنم قربةً الی الله همچنین

جامه احرام را دیکر باره بپوشد و نیّت
کند که دو جامه را می پوشم در حج
اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است
مثلاً بر من اگر اصلی باشد قربة الی الله
وطلباً لمرضاته و اگر خواهد بدو جامه
مجدداً مثل جامهای سابقه احرام
حج بکیرد جایز است و بهتر آنست که
یك نیّت حج مجملاً کند که حج میکنم حج
اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است

قربة الی الله تعالی و نیتا احرام بکند که
احرام میگیرم بحج اسلام و حج تمتع و تلبیها
میگویم از جهت عقد این احرام از برای
آنکه واجب است هر دو بر من چه اصالة
باشد و چه بر سبیل نیابت قربة الی الله تعالی
لبیک اللهم لبیک و در این جا مخیر است
که تلبیه را مقارن احرام دارد یا فاصله
بکند و احوط آنست که اول مقارن
سازد و چون بر اقطار رسد که مشهور

ومعروف است هنوز بردم اقطار نسق
تلبیه بکوید وچون مشرف شود بر ابطح
باواز بلند بکوید وبهتر اینست که قبل
از نیت اینرعا بخواند اللهم انی ارید
الحج فیسره لی وحلنی حیث حبستنی لقدرک
الذی قدرت علی وباز دعای دیکر بخواند
که اولش احرم لک شعری وبشری ولحمی
بدنک الی اخره پس تلبیه کند وبجای لبیک
بحجة وعمرة میکوید بارتا باخر پس متوجه

مىنى ميشود وَاگر دعاي لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّه
الحليم الكريم كه مشهور است بدعاي
فرج بخواند خوب است وبعد شدن دعاي
اللّهمّ انّي اسئلك را تا باخر كه متّصل بدر
كتب ادعيه بدعاي فرج ذكر شده نوشته است
تا باخر و سنّت است كه شب عرفه در منى
باشد تا صبح ومشغول بطاعت و
عبادت حضرت ربّ العزّة وبخواند
دعاي صحيفهٔ كامله ونمازهاى مأثوره

را در مسجد معروف بجاي آورد وچون
نماز صبح را بجاي آورد تعقيب كند
تا طلوع آفتاب و روانهٔ عرفات شود
و بخواند دعاي مأثور را و تلبيه بگويد
تا عرفات وچون بعرفات رسد قطع
تلبيه كند وچون اوّل زوال شود در
عرفات نيت كند كه مي ايستم در عرفات
از حال تا شام در حجّ اسلام وحجّ تمتّع از
جهت آنكه واجب است قربةً الى الله تعالى

و در حکم نیت باشد تا فارغ شود و
واجب است که تا شام در عرفات
بماند و سنت است که در تمامی حالت
وقوف با طهارت باشد و در وقت
زوال غسل کند و بارهای خود را
جمع کند و هر چه که موجب پراکندگی
خاطر است از خود دور کند و قطع
کند خیالات فاسد کاسد خود را
و طلب مغفرت از غفار خود کند و

ببانگ اذان و اقامت نماز ظهر و عصر
در اول وقت ادا نماید و وقوف کند
در دست چپ کوه و در پایین کوه وقوف
کند اما در زمین مسطح و با اصحاب خود
مجتمع باشند پهلوی یکدیگر و فرجه
درمیان خود نگذارند و بعد از نماز
برخیزند و مشغول دعا شوند و رو بقبله
کنند و دل خود را که محل تنویر انوار حضرت
ذوالجلال است متوجه مبدأ فیض

دارد و ثنای الهی بجای آورد و تمجید
حضرت اقدس جل شانه نماید و تهلیل
کند و آیة الکرسی بخواند صد نوبت و
صلوة صد نوبت بر جناب اقدس محمد صلی
بفرستد و انا انزلناه و لا حول و لا قوة الا
بالله و قل هو الله صد نوبت بخواند
و سعی کند در دعا و تضرع و زاری
آنچه می تواند بکند و دعای صحیفهٔ کامله
و دعای حضرت سید الشهداء روحی

و روح العالمین فداه بخواند و دعای
اللهم انی عبدك فلا تجعلنی تاكذا وكذا
بخواند و حاجت خود را از خدا بخواهد
و دست بدرگاه حضرت واجب
الوجود بر آورده با كردن كج حوائج
خود را از خلاق كریم بخواهد كه انشاء
الله بر آورده است و تصدّق كند
مال خود را بقدر قوّه و اگر بتواند
بندهٔ آزاد كند الفصل الخامس آداب

المشعر الحرام پس از روانه شدن و آمدن
بسوی مشعر بسکینه و وقار و اوام تن دادن
و ذکر استغفار و توبه و انابه و دعای در
وقت آمدن بمشعر الحرام بخواند اللهم
لا تجعله آخر العهد و بسیار بگوید اللهم
اعتقنا من النار یا اللهم اعتقنی من النار
پس چون وقت رفتن بمشعر الحرام بتل
سرخ رسد از سمت راست راه بگوید
اللهم ارحم موقفی و زدنی علمی و سلم لی

دینی و تقبّل مناسکی بگوید و بسیار
بگوید اللّهمّ اعتقنی من النّار یا اللّهمّ
اعتق رقبتی من النّار و نماز شام و خفتن
را تاخیر کند تا مشعر الحرام اگرچه ثلث
شب بگذرد و اگر نتواند رسید در راه
بکند و جمع کند میان هر دو نماز بیک
اذان و دو اقامت و نافله شام را پس از
خفتن بجای آورد و احوط آنست که چون
داخل مشعر الحرام شود نیّت کند که

شب و در منی آورم در مشعر الحرام و
حج اسلام تمتع قربة الی الله تع و مستحب
است که در شکم وادی فرود آید از
جانب راست راه و دعای اللهم انی
اسئلك ان تجمع لي فيها را بخواند و تا حیه
قدرت این شب را بعبادت بسر برد و
سنت است که در این شب هفتاد سنگ
ریزه بردارد برای رمی جمرات و چون
صبح شود نیت کند که می ایستم در مشعر

الحرام تا طلوع افتاب در حج اسلام و حج تمتع از جهة
انکه واجب است قربة الی الله تعو واجب است ماندن تا
طلوع افتاب و سنت است که وضو کند
بعد از غسل و در حال وقوف بایستد
و دعاهای ماثوره منقوله این مقام که در نسخه
ادعیه مرحوم مجلسی و پدر بزرگوارش مرحوم
ملا محمد تقی جمع کرده اند مناسک ادعیه اثر
نامند بخواند وحمد و شکر حضرت ایزدی
را بجای اورد و صلوة بر محمد و ال او

بفرستد و بعد از خواندن ادعیه دعا
کند بجهة خود و پدر خود و مادر و برادران و
و خواهران و ذوی الحقوق و اخوان ایمانی و مؤمنین
و مؤمنات حتی اهل و عیال و مال و چون
شمشیر خاور بر کوه قدرت مشهور بشود
بتابد اعتراف بگناهان بکند و هفت مرتبه
استغفار کند و روانه منی شود با ذکر
و استغفار و سکینه و وقار و چون بوادی
محشر برسد تند برود مانند شتر اگر

پیاده باشد واکر سواره باشد تند براند
راحلهٔ خود را صد کام و در وقت تند
رفتن تا باخر بکوید که اللهمّ سلّم پس چون
داخل منی شود بخواند این دعا را که اللهمّ
هذه منی پس واجب است که بنزد جمره
باید و نیّت کند که این جمره را بهفت
سنك میزنم در حجّ اسلام و حجّ تمتّع ادی
از جهت انکه بر من واجب است قربةً الی
الله و هفت عدد سنك ریزه باید یك

یك برجمره بزنند و واجب است که این
سنکها را از حرم بردارد و مرتبه دیکر
برجمره می انداخته باشند و سنت است
که رنکین باشند مثل سرمه یا رنك دیکر
و نقطه نقطه باشند وسط باشند بقدر
سر انکشت باشند و مستحب است که
در وقت رمی پیاده باشند و احوط است
که با وضو باشند و چون سنکریزها را
در دست کیرد پیش از انداختن این دعا را

بخواند اَللّٰهُمَّ هٰؤُلَاءِ حَصَيَاتِي اِلٰى
آخِرُ وَبا هر سنك كه اندازد اين دعا بخواند
اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُمَّ اَخْزِ عَنِّي الشَّيْطَانَ اِلٰى
آخر و ميانۀ او وجمره ده ذرع باشد وپشت
بقبله كند ورو بجمره وسنكرا بر انكشت
مهين كذارد وبناخن انكشت شهادت بيندازد
وچون فارغ شود وبجاي خود برگردد
بخواند اَللّٰهُمَّ بِكَ وَثِقْتُ اِلٰى آخر پس
واجبست كه شتر يا كاو يا كوسفند ذبح

کند و نیّت کند که ذبح میکنم این هدیه را
در حجّ اسلام و حجّ تمتّع از جهت آنکه واجبست
قربة الی الله تعالی و واجبست که در روز عید
بکشد پیش از سر تراشیدن و بعد از رمی
جمره و اگر شتر نحر کند باید پنج ساله باشد
یا در شش سالگی و اگر گاو یا بز باشد اقلّا
یکساله یا در دویّم باید و دو باشد و اگر گوسفند
ذبح کند اولی هفت ماهه او ست یا در هشت
باشد و باید که معیوب و خصی نباشد و بسیار

لاغر نباشد و ملکه سنّت است که سمین

و فربه باشد و از ابعرفات برده باشند و در

وقت ذبح باشد دعای وَجَّهْتُ وَجْهِيَ را

تا بآخر بخواند و اَللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي در آخر

بگوید و بهتر آنست که خود بکشد و اگر

دست بالای دست کشنده گذارد و قوة

کند و احوط آنست که بعد از کشتن مذبوح

را سه قسمت کنند یک حصه را از برای

خود قرار دهند و از همان حصه بخورند

اکرچه کمی باشد و در وقت خوردن نیت
کند که میخورم کوشت قربانی حج اسلام
و حج تمتع را از جهت رضای الهی و بهتر
آنست که تمامه سه یك خود را تصدق
کند و سه یك دیگر را بقانع معتر دهند
قانع کسیست هر چیز و هر قدر از برایش
بفرستند بکیرد و راضی باشد و معتر
کسیست که از تو غنی تر باشد و از تو سؤال
نمیکند و از جهة معتر بیشتر باید فرستاد و اکر

هر دو از یاران و دوستان باشند او لیست و در وقت فرستادن یا دادن نیّت کند که
این گوشت قربانی هدیهٔ حج اسلام تمتع را میدهم
یا میفرستم از جهت قانع یا معتر قربة الی الله تعالی
و سه یک دیگر را بفقرا و مساکین دهد
و نیّت کند که تصدّق میکنم این گوشت هدیهٔ
حج اسلام تمتع را قربة الی الله اَمرِ سوم اوّل
بعد از این واجبست سر را تراشیدن یا تقصیر کردن
از موی و ناخن و متعین است زنان را تقصیر

و سر تراشیدن بهتر است خصوصاً
حاجی را و چون خواهد سر تراشد نیت
کند در ابتداء سر تراشیدن که سر می
تراشم از جهت محل شدن از احرام حج
اسلام حج تمتع از جهت آنکه واجب است
قربة الی الله تعالی و بهتر انست که استاد
سلمانی نیز نیت کند و مستحب است که
روی بقبله باشد و ابتدا بجانب راست
پیش سر کند و این دعا بخوا تا باخر که

اللهم اعطنی الخ پس موی سر جمع کرده
دفن نماید واحوط حلق تمامی سراست
وازاطراف ریش وشارب قطع شعر
مستحب است ودرحین تقصیر مجید وسبیل
نیت کند که تقصیر می کنم ازجهت محل
شدن ازاحرام حج اسلام حج تمتع ازجهت
انکه واجبست قربة الی الله تع وهرگاه
ازاین اعمال فارغ شود باز معاودت
بمکه درروز عید کند ازجهت دو طواف

وسعي واگر متعذر باشد روز یازدهم
بیاید واحوط اینست که دیگر تاخیر نکند
وچون بمکه آید دیگر باره سنت است که
غسل کند وناخنها را بگیرد وشارب بگیرد
ومتوجه بذکر وتمجید وتحمید وتعظیم الهی
وصلوة بر محمد وآل محمد انچه مقدور باشد
وچون بدر مسجد آید بگوید اللهم اغنی
الی اخر پس بنزد حجر آید واستلام کند و تقبیل
وسایر اداب بعمل آورد والله اکبر بگوید و نیت
کند

کند مقارن اوّل شوط که
هفت شوط طواف زیارت
خانهٔ کعبه میکنم در حجّ
اسلام و حجّ تمتّع از جهت آنکه
واجبست قربةً الی اللّه تعالی
و بهمان عنوان که مذکور در حجّ عمره
شد هفت شوط طواف کند
و بعد دو رکعت نماز در پشت مقام
حضرت ابراهیم عم بجای آورد و نیّت

کنند کہ دو رکعت نماز طواف حج اسلام
حج تمتع میکنم از جهت آنکه بر من واجبست
قربة الی الله تعالی و بنحویکه گذشت
تمام کند پس بنزد حجر الاسود آید
و او را ببوسد و الله اکبر بگوید و
اعمالی که در عمره مذکور شد کلا
بعمل آرد متوجه صفا شود انشاء الله
تعالی پس هفت شوط سعی کند
میان صفا و مروه بنحویکه گذشت

انفا پس درانحال نیز نیت کند باین
طریق که هفت شوط سعی میکنم
میان صفا و مروه در حج اسلام و حج
تمتع از جهت آنکه واجبست قربة الی
الله تعالی پس دیگر باره نزد خانه کعبه
آید و بطریق سابق بان هفت شوط
طواف نسا بجای آورد و چنین نیت
کند که هفت شوط نساء میکنم در حج
اسلام حج تمتع از جهت آنکه بر من واجبست

قربة الی الله تعالی پس در مقام حضرت
خلیل باز دو رکعت نماز بجای آورد
بنحویکه گذشت و در نماز زیان نیت شاید
را مجدد کند که دو رکعت نماز میکنم
نماز طواف نساء از جهت آنکه واجب
است قربة الی الله و این طواف نساء واجب
است در حج تمتع و قران و افراد و عمره
مفرده و در عمره تمتع طواف نساء نیست
اشارة بدانکه هر وقت سر میتراشد

تا تقصیر میکند محل میشود هر چه اگر
محرم بوده مگر زنان و صید و احوط
ترك کردن بوی خوش است تا طواف
زیارت بکند پس از طواف زیارت
ببوید بوهای خوش را انچه خواهد
و ایضًا اجتناب از بوی خوش کند
قبل از سعی و چون طواف نسا کند
زنان بروی حلال میشوند و احوط
اجتناب از صید از وقت احرامست

تا بعد از طواف نساء تا بعد از انقضای
ایام تشریق است و اولی آنست که درخت
دو خشک شود و سر خشک شود تا سعی
میانه صفا و مروه بجای نیاورد و
بوی خوش نکند تا طواف نساء
بجای نیاورد الفصل الثانی فی احکام
منی بعد العود من مکة الیها اعلم ان
الحاج اذا قضی مناسکه بمکة شرفها
الله تعالی مع الحاجیم المؤمنین

رزقنا الله تعالى آمين يا رب العالمين

من طواف الزيارة والسعي وطواف

النساء يجب عليه العود والمبيت

بمنى ليلة الحادي عشر والثاني عشر

مطلقا والثالث عشر اذا لم يتق الصيد

والنساء او غربت الشمس وهو بمنى

ليلة الثالث عشر ولو بات بغيرها

ليلة كان عليه شاة او ليلتين

فشاتان ولو كان ممن يجب عليه المبيت

في الليالي الثلاث وترك البيت بها
اجمع لزمه ثلاث شياه لكل ليلة
شاة والطلاق الصحاح كالفتاوي
يشتمل الجاهل والمضطر والناسي
ويكون خبر اننا الا كفارة وحد المبيت
بها اي القدر الواجب منه ان يكون
بها ليلا حتى يتجاوز نصف الليل فله
الخروج منها بعد الانتصاف ولو الى
مكة رزقني الله تعالى والكون بها الى

الفجر افضل ویجب رمی الجمرات الثلاث
فی الایام التی بعدہا کل جمرۃ بسبع
حصیاۃ بان یبدء بالاولی ثم الوسطی
ثم الجمرۃ العقبۃ فلو نکس اعاد علی
الوسطی وجمرۃ العقبۃ وقت الرمی
ما بین طلوع الشمس الی غروبہا علی
الاشہر الاقوی وہمچنین ہر سنگی
کہ می انداز داللہ اکبر بگوید واگر
دعای سابق کہ اشارہ بمجلش شد

خوانده شود اولی است و در جمرهٔ
عقبه پشت بقبله میکند و نمی ایستد
نزد ان برای دعا و تکبیر سنت است
در منی و بعضی واجب دانسته اند
عقب پانزده نماز که اولش ظهر روز
عید است و اخرش صبح روز سیزدهم
و در شهرهای دیگر عقب ده نماز
بعد از هر نماز میگوید الله اکبر الله
اکبر لا اله الا الله و الله اکبر الله اکبر

ولله الحمد والله اکبر علی ما هدانا
الله اکبر علی ما رزقنا من بهیمة الانعام
والحمد لله علی ما اهلانا اشاره سیم
سنت است که در ایام منی نمازهای
واجب و سنت را در مسجد خیف بجای
آورد و صد رکعت نماز و صد مرتبه
گفتن سبحان الله و صد مرتبه لا اله
الا الله و صد مرتبه الحمد لله گفتن
در این مسجد ثواب عظیم دارد و چون

بمکه بر گردد سنّت است که داخل
کعبه شود و سنّت است که پیش از
دخول غسل کند و پا برهنه داخل
شود و در وقت داخل شدن هر دو
حلقهٔ در را بگیرد و بگوید اَللّٰهُمَّ ه
البیت بیتك وَالعبد عبدك و قد
قلت و من دخله کان امنا فامنی
من عذابك واجرنی من سخطك
پس داخل شود و بگوید اَللّٰهُمَّ

انّك قلت ومن دخله كان امنا فامنّى
من عذابك عذاب النّار پس دو رکعت
نماز بگذارد درمیان دو ستون بر
سنك سرخ در رکعت اوّل حٰمٓ سجده
بخواند ودر رکعت دوّم عدد ایات
ان از قران بخواند ودر گوشهای
کعبه نماز کند وبگوید اَللّٰهُمَّ
من تهیّا وتعبّى واعدّ واستعدّ
لوفادة الى المخلوق رجاء رفده وجوا
ئزه

ونوافله وفواضله فاليك كانت

يا سيدي تهيئتي وتعبئتي و

اعدادي واستعدادي رجاء

رفدك وجائزتك فلا تخيب اليوم

رجائي يا من لا يخيب سائله ولا

ينقص نائله فاني اتيك اليوم بعمل

صالح قدمته ولا شفاعة مخلوق

رجوته ولكني اتيتك مقرا بالذنوب

والاسائت على نفسي فانه لا حجة

لی ولا عذر فاسئلک یا من هو لذلک
ان تصلی علی محمد و ال محمد و ان
تعطینی و تقلبنی عثرتی و تقلبنی
برغبتی رغبتی ولا تردنی ولا
تردنی محروما ولا محجوبا ولا خائبا
یا عظیم یا عظیم یا عظیم ارجوک ۵
للعظیم اسالک یا عظیم ان تغفرلی
الذنب العظیم لا اله الا انت و
بسجده رود و در حال سجده ابتدعا

بجوانه لا يردّ غضبك الّا حلمك و
لا يجير من عذابك الّا رحمتك ولا
ينجّي منك الّا التضرّع اليك فهب
لي يا الهي فرجًا بالقدرة التي بها
تحيي اموات العباد وبها تنشر ميّت
البلاد ولا تهلكني يا الهي عمّا تستجيب
لي دعائي وتعرّفني الاجابة اللّهمّ
ارزقني العافية الى منتهى اجلي
ولا تشمت بي عدوّي ولا تمكّنه

عنى من ذا الذى يرفعنى
ان وضعتنى ومن ذا الذى
يضعنى ان رفعتنى وان اهلكتنى
من ذا الذى يعرض لك فى
عبدك او يسئلك عن امرك
وقد علمت يا الهى انه ليس
فى حكمك ظلم ولا فى نقمتك
عجلة انما يعجل من يخاف الفوت
وانما يحتاج الى الظلم الضعيف

وقد تعاليت يا الهي عن ذلك
علوا كبيرا فلا تجعلني للبلاء
عرضا ولا لنقمتك نصبا ومهّلني ونفّسني
واقلني عثرتي ولا تردّ يدي في
نحري ولا تتبعني ببلاء على اثر
بلاء فقد ترى ضعفي وقلّة حيلتي
وتضرّعي اليك ووحشتي من
النّاس وانسي بك اعوذ بك
اليوم فاعذني واستجير بك و

اجرني واستعين بك على الظّالم
فاعنّي واستنصرك فانصرني و
اتوكّل عليك فاكفني واومن بك
فامنّي واستهدبك فاهدني و
استرحمك فارحمني واستغفرك
ممّا تعلم فاغفر لي واسترزقك من
فضلك الواسع فارزقني و لا
حول ولا قوّة الّا بالله العلي ا
لعظيم اشارهٔ چهارم نبس بركني

اید که محاذی حجر الاسود است
و شکم خود در ابراو مالد و بگوید
یا واحد یا احد یا ماجد یا قریب یا
بعید یا عزیز یا حکیم رب لا تذرنی
فردا و انت خیر الوارثین رب
هب لی من لدنک ذریة طیبة
انک سمیع الدعاء اشاره بپنجم
دو ستون بکرید و شکم و پشت
بان ستون بمالد و همین دعا

بخواند و دست و بدن را همه ارکان بمالد خصوصاً رکن یمانی و نماز واجب را در کعبه نگذارد و چون بیرون رود بگوید الله اکبر الله اکبر الله اکبر اللهمّ لا تجعل عهدی بلائنا ربّنا ولا تشمت بنا اعدائنا فانّک انت الضّار النّافع

اشارهٔ ششم چون از نردبان پائین آید نردبان را بر دست چپ

من خلقك اللهم كما بلغ رسالاتك
وجاهد في سبيلك وصدع بامرك
واوذي فيك وفي جنبك حتى
اتاه اليقين اللهم اقبلني مفلحا
منجحا مستجابا لي بافضل ما يرجع
به احد من وفدك من المغفرة و
البركة والرحمة والرضوان والعافية
مما ينبغي ان اطلب فاسئلك
ان تعطيني مثل الذي اعطيته

وصلاة

وفضلاً من عندك تزيدني عليه
اللهم ان امتني فاغفر لي وان
احييتني فارزقنيه من قابل اللهم
لا تجعله اخر العهد من بيتك
اللهم اني عبدك وابن امتك
حملتني على دابتك وسيرتني
في بلادك حتى ادخلتني
حرمك وامنك وقد كان
في حسن ظني بك ان تغفر لي

ذنوبي فان كنت غفرتها ذنوبي
فما ازدد عني رضى وقربني اليك
زلفى ولا تباعدني وان لم تغفر لي
فمن الآن فاغفر لي قبل ان تنأى
عن بيتك داري وهذا اوان انصرا
في ان كنت اذنت لي غير راغب
عنك ولا عن بيتك ولا مستبدل
بك ولا به اللهم احفظني من بين
يدي ومن خلفي وعن يميني و

عن شمالي حتى تبلغني اهلي و
اكفني مؤنة عبادك وعيالي
فانك ولي ذلك من خلقك و
مني مقام اوّل دروقتی که بیرون
مي ايد دست بدر كبرد وبكويد
المسكين على بابك فتصدق
عليه بالجنة پس نزد آب زمزم
رفته اندك بنوشد پس بيرون
ايد وبكويد ائبون آئبون عابدون

ربّنا حامدون الی ربّنا راجعون

پس بسجده رود و سجدۀ طویل بجا

آورد و از باب الحنّاطین که برابر

رکن شامیست بیرون رود و

بگوید که اللّهمّ انّی انقلب علی

ان لا اله الّا الله مقام دوّیم

مستحبّ است که در وقت بیرون

آمدن از مکّه یکدرم خرما بخیر

تصدّق کند تا کفّارۀ چیزها

باشد که شاید از روی جهالت
از وی واقع شده باشد مثل
بدن خارانیدن یا سپش از بدن
افتاده باشد یا مانند ان وسنّت
است که عزم کند بر خود و ان
حقتعالی طلب کند که مرتبه
دیگر برگردد و بحج بیت الله
الحرام زیارت سیّد انام وائمّهٔ
معصومین صلوات الله علیهم

اجمعین الطاهرین مقام سیوم
سیصد و شصت و دو طوف
کردن در ایام حج بعد ایام
سال پس اگر نتواند سیصد و
شصت طوف بکند مقام چهارم
مستحبست که حین توجه بمدینه
در معرس نبی صلی الله علیه و آله
فرود آید و آن مسجدیست نزدیک
مسجد شجره و اگر وقت نماز باشد

نماز بجا اورد واندکی بخوابد که
خواه در شب وخواه در روز
واحوط انست که در حرم مدینه
مشرفه عبر اشجار وکیاه نکنند
واز سنکستان لیلی تا سنکستان
واقم صید نکند مقام پنجم
زیارت حضرت سیدة النساء
بکند در سه موضع یکی در خانه
انحضرت وظاهر انست که مدفن

ان جلیلۂ معظمہ ان جا باشد و دیگر

در روضہ کہ ان میان قبر و منبرست

و دیگر در بقیع نزد فرزندان ان

سیّدۂ معظّمہ و گرفتن روزۂ سہ

روز چهارشنبہ و پنجشنبہ و

جمعہ و در شب چهارشنبہ

نماز گذارد نزد ستون ابی لبابہ

و شب پنجشنبہ نماز گذارد نزد

ستونی کہ پهلوی مقام رسول

امین است و در شب جمعه نیز
نزد آن ستون رود و در آن شب
و روز نماز گذارد و اگر نفس
ضعیف و سرکش نباشد در این
سه روز بخصوص لغو نگوید و
بذکر خالق اکبر مشغول باشد
و از مسجد بیرون نرود مگر از
جهة قضای حاجتی و بسیار
کم بخوابد بلکه اگر تن پرور

نباشد خواب نکند پس دو ز جمعه
حمد حضرت سبحانی و ثنای خالق
یکتا را بجای اورد و صلوة بر رسول
کریم بفرستد و حاجات خود را
از حضرت حق در خواهد و این
دعا بخواند که انشاء الله مراد اثر
حاصل گردد اللهم ما کانت
لی الیك من حاجة شرعت انا
فی طلبها والتماسها او لم اشرع

سألتکها أو لم أسألکها فإنّي أتوجّه إلیك بنبیّك محمّد نبیّ الرحمة صلّی الله علیه و آله في قضاء حوائجي صغیرها وکبیرها

مقالهٔ اول

مستحبست که بمسجد مدینهٔ طیبه رود و در هر مسجدی نماز گذارد مثلاً در مسجد احزاب و مسجد فتح و مسجد فضیخ و مسجد قبا

و مقبرهٔ ام ابراهیم و بعد بزیارت
قبور شهداء رود خصوصاً
قبر حمزه و مکروهست خواب
کردن در مساجد خصوصاً در
مسجد سید المرسلین و خاتم
النبیین جناب محمد مصطفی
صلی الله علیه و آله وسلم
مقالهٔ دویم چون داخل مدینه
منوره شود غسل دخول کند

وغسل زیارت آن سرور کند
و از باب جبرئیل امین شرفہ
الله تعالی داخل مسجد شود
و بگوید السّلام علیک یا حبیب
الله السّلام علیک یا صفوة الله
السّلام علیک یا امین الله ٥
اشهد انّک قد نصحت لأمّتک
وجاهدت فی سبیل الله و
عبدته حتّی اتیک الیقین

فجزاك الله افضل ما جزى

نبيا عن امته اللهم صل

على محمد وال محمد افضل ما

صليت على ابراهيم وال ابراهيم

انك حميد مجيد معناله سيم

پس مى ايد تا بر نزد ستون

پيش از جانب راست قبر نزد

سر قبر و نزد گوشه قبر مى

ايستد روى بقبله ودوش

چپ بجانب قبر میکند و دوش
راست بجانب منبر کرده و نیت
کند که زیارت حضرت خاتم الا
نبیا رسول خدا محمد مصطفی
بجای می اورم از جهة انکه
بر من مستحبست قربة الی الله
پس بگوید اشهد ان لا اله الا
الله وحده لا شریك له واشهد
انك رسول الله واشهد انك قد

بلغت رسالات ربّك ونصحت
لأمّتك وجاهدت في سبيل
الله وعبدت الله مخلصًا حتّى
اتيك اليقين بالحكمة و
الموعظة الحسنة وادّيت الذّي
عليك من الحقّ وانّك ودفت
بالمؤمنين وغلظت على الكافرين
فبلّغ الله بك افضل شرف محلّ
المكرمين الحمد لله الّذي

استغفر الله

استحقاقنا بلك من الشرك والظلم
اللهم فاجعل صلواتك وصلوة
ملائكتك المقربين وعبادك
الصالحين وانبيائك المرسلين
واهل السموات والارضين و
من سبح لك يا رب العالمين من
الاولين والاخرين على محمد عبدك
ورسولك ونبيك وامينك و
نجيك وحبيبك وصفيك و

خاصّتك وصفوتك وخيرتك
من خلقك اللّهمّ اعطه الدّرجة
الرّفيعة انه الوسيلة من الجنّة
وابعثه مقاما محمودا يغبطه به
الاوّلون والآخرون اللّهمّ انّك
قلت ولو انّهم اذ ظلموا انفسهم جاؤك
فاستغفروا الله واستغفر لهم
الرّسول لوجدوا الله توّابا رحيما
وانّي اتيت نبيّك مستغفرا تائبا

من

من ذنوبي واني اتوجه بك الى الله
ربي وربك ليغفرلي ذنوبي پس
اگر حاجتي داشته باشد پشت
بقبر وروي بقبله آورد ودستها
را بردارد وحاجت خود را از حضرت
رحمن طلب کند که برآورده میشود
وبعد این دعا را بخواند اللهم
اليك التجات امري والى قبر محمد
عبدك ورسولك صلوتك ٥

عليه واله اسندت ظهري و

القبلة التي رضيت لمحمد صلى

الله استقبلت اللهم اني اصبحت

لا املك لنفسي خير ما ارجو لها

ولا ادفع عنها شر ما احذر عليها

واصبحت الامور بيدك فلا فقير ا

مني اني لما انزلت الي من خير

فقير اللهم ارددني منك بخير

فانه لا راد لفضلك اللهم اني

اعوذ بك من ان اعوذ بك من ان
تبدل اسمي او تغير جسمي او تزيل
نعمتك عني اللهم كرمني منك
بالتقوى وجملني بالنعم واعمرني
بالعافية وارزقني شكر العافية
پس بمقام جبرئیل امده زیر ناودان
وبگوید ای جواد ای کریم وای
قریب ای بعید اسئلك ان
تصلي على محمد وال محمد واسالك

ان تردّ علی نعمتك وهر زنی كه
مبتلا باشد بجون استحاضه چون
دعا را میخوانند پاك میشود پس
بر نزد منبر اید وچشمها ودو میخود
بر پایهای منبر بمالد شفا یابد
سیما شفای چشم بعد باسند نزد
ان وحمد وثنای الهی بجای اورد
وحاجات خود را بطلبد وچون
داخل مسجد رسول خدا شود

صلوٰة بفرستند مقالهٔ چهارم
در بیان زیارت حضرت فاطمهٔ
است ابن بابویه القمّی رضی الله
عنه ذکر کرده است که غسل
کردم و بخانهٔ حضرت فاطمه رفتم
از باب جبرئیل از نزد ستون داخل
شدم بر پشت ان خطیره که رسول
خدا در انجاست پس ایستادم
نزد ان خطیره و دست چپ من

بجانب ان خطیر بود و پشت بقبلہ
کردم و روی بان حضرت و گفتم
السّلام علیکِ یا بنت رسول الله
السّلام علیکِ یا بنت نبیّ اللهِ السّلام
علیکِ یا بنت حبیب الله السّلام
علیکِ یا بنت خلیل الله السّلام
علیکِ یا بنت صفیّ الله السّلام
علیکِ یا بنت امین الله السّلام
علیکِ یا بنت خیر خلق الله السّلام

عَلَيْكِ يَا بِنْتَ اَفْضَلِ اَنْبِيَاءِ اللّٰهِ
وَرُسُلِهِ وَمَلٰئِكَتِهِ اَلسَّلَامُ عَلَيْكِ
يَا بِنْتَ خَيْرِ الْبَرِيَّةِ اَلسَّلَامُ عَلَيْكِ
يَا سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِيْنَ مِنَ
الْاَوَّلِيْنَ وَالْاٰخِرِيْنَ اَلسَّلَامُ عَلَيْكِ
يَا زَوْجَةَ وَلِيِّ اللّٰهِ وَخَيْرِ الْخَلْقِ بَعْدَ
رَسُوْلِ اللّٰهِ اَلسَّلَامُ عَلَيْكِ يَا اُمَّ
الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيْ
شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ اَلسَّلَامُ عَلَيْكِ

أيّتها الصّدّيقة الشهيدة المعصومة
المظلومة السّلام عليكِ أيّتها
الرّضيّة المرضيّة السّلام عليك
أيّتها الفاضلة الزّكيّة السّلام
عليكِ أيّتها الحوريّة الأنسيّة
السّلام عليكِ أيّتها التّقيّة
النّقيّة السّلام عليكِ أيّتها
المحدّثة العليمة السّلام عليك
أيّتها المحزونة السّلام عليكِ

يا فاطِمة بنت رسُولِ الله ورحمة
الله وبركاته صلّى الله عليكِ وَ
عَلى روحكِ وجسدكِ اَشهَدُ
انّكِ مضيت عَلى بيّنة من ربّك
وَانّ من سرّك فقد سرّ رسول
الله صلّى الله عليه واله ومن
جفاك فقد جفا رسول الله وَ
من اذاك فقد اذا رسول الله
صلّى الله عليه واله ومن وصلك

فقد وصل رسول الله ومن
قطعك فقد قطع رسول الله
لأنكِ بضعة منه وروحه التى
بين جنبيه كما قال افضل سلام
الله وصلوته عليه اشهد الله
ورسوله وملائكته انى راض
عمّن رضيت عنه ساخط على
من سخطت عليه متبرّي ممّن
تبرّت منه موال لمن والت معاد

لمن عاديت مبغض لمن ابغضت
محب لمن احببت وكفى بالله
شهيدا وحسيبا وجازيا ومثيبا
وچون بعتور شهدا رود بگوید
يا صريخ المكروبين ويا مجيب
دعوة المضطرين اكشف عني
غمي وهمي وكربي كما كشفت
عن نبيك صلواتك عليه و
اله همه وغمه وكربه وكفيته هول

عدوه في هذا المكان مقالة
پنجم چون خواهند که از مدینه
طيبه شرفنا الله تعالى بيرون
رود بیاید بنزد رسول خدا ص
و بگوید بقصد وداع صلى الله
عليك يا رسول الله السلام عليك و
رحمة الله و بركاته اللهم لا تجعل اخر العهد
من زيارت قبر نبيك صلواتك عليه
واله وان توفني قبل ذلك فاني

فی مماتی علی ما اشهد فی حیوتی
ان لا اله الا انت وان محمدا صلی
الله علیه واله عبدک ورسولک
وچون بر بقیع رود جامه پاک
بپوشد و با خضوع وخشوع
متوجه شود وغسل کند از جهت
زیارت وقصد رخصت کند
با کردن کج واشک روان پس
داخل شود وپای راست پیش

گذارد و خود را بضریح مقدّس
برساند و ببوسد ضریح را در برابر
قبور ائمهٔ هُدیٰ صلوٰة الله
علیهم باستد و بگوید این
زیارت ذیل را با حزن و اندوه

خاتمه در بیان زیارت ائمه
بقیع قربتاً الله تعالیٰ وطلباً لمرضاته
قصد کنند که زیارت ائمه بقیع
میکنم حسبنا الله تعالیٰ

التتمه

السلام علیکم ائمة الهدی السلام
علیکم اهل التقوی السلام علیکم القوام
فی البریة بالقسط السلام علیکم اهل الصفوه
السلام علیکم اهل النجوی اشهد انکم قد
بلغتم ونصحتم وصبرتم فی ذات الله وکذبتم
واسیئ الیکم فغفرتم واشهد انکم الائمة
الراشدون المهدیون وان طاعتکم مفروضه
وان قولکم الصدق وانکم دعوتم الی آخره
وبخواند ادعیه ماثوره منقوله وبهترین

زیارات زیارت جامعهٔ کبیره است که
خواندنش در اینمقام مناسب است و با توجه
تام و خشوع مالاکلام با حالت یاس خود
را بسپارد بخدمت ائمه باطناً اللهم ارزقنا
شفاعتهم امین

قد فرغ من تالیف هذه المقالة الشریفة والرسالة
اللبیبة للعالیة الجامع جایگاه سرکار شریعت رواج
معین العلماء عالیجاه میرزا علی محمد خان صاحب الشهیر
بالشوشتری الجزایری و انا الجانی حسین ابن

الحسن

الحسن الحسینی الخراسانی بتاریخ سلخ شهر جمادی
الثانی در بندر معمورهٔ بمبئی در دولتمنزل
سرکار مستغنی الالقاب خانصاحب ممدوح والاتبار
باتمام رسید حرره العبد الاقل الحاج محمد کاظم

۱۲۷۰
سنه